

Ceteris paribus

HET WOORD AAN...

Jean Frijns

Minister Plasterk laat de effecten van een opsplitsing van pensioenfondsen ABP onderzoeken. *ESB* stelde hierover vragen aan Jean Frijns (commissaris bij Kas Bank).

Wat is uw mening over een mogelijke opsplitsing?

“De wetgever probeert het pensioenfonds zo veel mogelijk te beschermen tegen onoortbare bedoelingen van de werkgever. Dat geschiedt door minimale eisen aan de mate van dekking te stellen en door regels vast te stellen voor de premiestelling. Verder kennen we het principe van de (grote) verplichtstelling. Werkgevers in een bedrijfstak mogen alleen voor zichzelf beginnen als ze kunnen aantonen dat hun regeling beter is dan de vigerende brede bedrijfstakregeling. Nu is de verplichtstelling strikt genomen niet van toepassing voor het ABP, maar het principe geldt onverkort. De motivatie van Plasterk is, vrees ik, dat hij bij een opgesplitst pensioenfonds een goedkopere regeling kan afdwingen. Dat lijkt mij strijdig met de bedoelingen van de wetgever. Het zou de Tweede Kamer sieren als zij dat de heer Plasterk duidelijk maken. Dat laat onverlet dat de vraag naar opsplitsing een legitieme is. Deze dient dan beantwoord te worden vanuit de belangen van de deelnemers, van actieven en gepensioneerden. En niet vanuit opportunistische motieven van een werkgever.”

Wat zouden de effecten van een mogelijke opsplitsing zijn?

“Deze vraag zou ik vanuit twee invalshoeken willen bekijken. De eerste is de vraag of het ABP niet te groot is. De tweede of een ongesplitst pensioenfonds nog wel een adequate formule is gelet op de heterogeniteit van de groepen deelnemers. Het antwoord op de eerste vraag kan simpel zijn, de grootte van het ABP is in de huidige globale financiële markten een voordeel en geen nadeel. Veel interessanter is de tweede vraag. Is een ongesplitst pensioenfonds nog wel van deze tijd? Het antwoord daarop is nee. Pensioenfondsen blijken niet in staat op een heldere en overtuigende wijze rekening te houden met de belangen van de onderling zeer verschillende groepen deelnemers. Niet omdat besturen

dat niet willen maar omdat de vigerende wet- en regelgeving hun dat nagenoeg onmogelijk maakt. De wet gaat uit van een ongedeeld fonds zonder mogelijkheden tot differentiatie in het beleggingsbeleid naar groepen deelnemers en met strikte regels ten aanzien van premie- en indexatiebeleid die maar zeer beperkt ruimte geven tot een aangepaste risicotoedeling naar jong en oud. Het gevolg zijn ontevreden deelnemers die zich allemaal tekort gedaan voelen.”

Zou u de beleidsmaker aanraden tot een opsplitsing over te gaan?

“Opsplitsing is wijs maar nagenoeg onuitvoerbaar. Mijn voorstel zou zijn sluiting van het bestaande fonds en oprichting van een nieuw fonds op *Defined Contribution*-basis voor de nieuwe verplichtingen. Dat is ook het model dat bij grote ondernemingen als ING is gekozen. Opgebouwde rechten van actieve deelnemers zouden op vrijwillige basis kunnen worden overgedragen naar het nieuwe fonds. De waardering van de over te dragen rechten is duidelijk: tegen de voorwaarden waartegen ze zijn ingekocht. Bij het ABP en veel andere fondsen is dat de gedempte kostprijspremie waarbij een voorschot wordt genomen op het toekomstig rendement.”

UIT DE OUDE ESB-DOOS

VOL IS VOL?

De stroom van laag opgeleide migranten naar ontwikkelde landen met een uitgebreid sociale zekerheidsstelsel, inclusief een ruime ouderdomsvoorziening, leidt tot veel discussie. Daar deze migranten vooral werkzaam zijn in de onderste regio's van het loongebouw en de welvaartsstaat gekenmerkt wordt door herverdeling van rijk naar arm, zullen zij per saldo financieel voordeel ondervinden van dit stelsel. Op basis hiervan mag men verwachten dat de oorspronkelijke inwoners van het land zich zullen verzetten tegen de instroom van deze migranten. Met betrekking tot pensioenen zijn de voor- en nadelen echter niet zo eenduidig.

Leers, T. (2000) *Nederland kan niet vol genoeg!* *ESB*, 85(4239), 55.

Roger Klaassen
Van Zanten

De marktwerking in de psychiatrie is een knap staaltje positief denken.

Patiënten worden niet meer gezien als hulpbehoevend, maar als duurzame bron van inkomsten.

De uitdaging voor de arts is om patiënten net ziek genoeg te houden zodat die vaak en langdurig in behandeling blijven.

Zo is mijn gokverslaving succesvol omgezet in een dwangmatige obsessie om twee keer per week mijn psychiater te bezoeken.